

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-709

27.9.2023

Frende Skadeforsikring AS

Motorvogn

Skade på campingvogn – tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning?

Sikrede krevde erstattet skade på sin campingvogn etter en ferietur sommeren 2022. Han antok at skaden oppsto en gang i perioden 25.–27.7.22 da han kjørte på dårlige veier med telehiv, eller da han kjørte ut av en ferje med bratt ferjelem. Foretaket avsto dekning etter samtale med takstmann og ut fra bilder fra verkstedet, idet det mente skaden ikke hadde oppstått ved en plutselig ytre påvirkning, men over tid. Foretaket viste også til at det ikke var vist til en konkret skadehendelse. Sikrede var uenig og viste til at vognen ikke var skadet før ferieturen, og at den var utsatt for en plutselig hendelse hvor store krefter hadde ført til skade. Sikrede viste også til uttalelse fra produsenten som avviste at bjelken sviktet som følge av slitasje over tid eller pga. materialtretthet, samt at understellet var designet og utviklet for å tåle lang tids bruk, slik at skaden måtte skyldes en overbelastning. Foretaket fastholdt sitt avslag og viste til at produsenten hadde uttalt seg for generelt. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at påvirkningen skjedde plutselig, da det ikke var vist til et enkeltstående støt som utløste skaden.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på campingvogn.

Sikrede meldte 25.8.22 skade på sin campingvogn (Hobby 660, 2017-modell) til foretaket under sin kaskoforsikring. Sikrede hadde kjøpt vognen i januar 2020 for kr 309 000. Etter en ferietur med vognen sommeren 2022 oppdaget han at det var avstand mellom gasskasse og draget, og ved nærmere undersøkelse av vognen innvendig viste det seg at veggene hadde løsnet fra gulvet.

Sikredes forsikring omfatter ifølge vilkårs pkt. 6.1:

Skade oppstått ved tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning, for eksempel ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk og feilfylling av drivstoff.

Foretaket avsto 6.10.22 å dekke skaden med følgende begrunnelse:

Av opplysningene som foreligger i saken er skaden oppstått ved kjøring på dårlig vei, telehiv. Ikke vist til noen konkret hendelse.

Vi har konferert med vår takstmann i denne saken i henhold til takstrapport og bilder mottatt fra verkstedet.

I henhold til vilkårenes pkt 6 dekker kaskoforsikringen din skader som har oppstått ved tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning.

Siden denne skaden har oppstått over tid kan vi dessverre ikke dekke utbedringskostnadene.

Vedlagt er takstrapporten.

Sikrede var uenig og ba 17.10.22 foretaket se på saken på nytt. Han ga bl.a. følgende begrunnelse:

I deres epost blir det påstått at dette er en reklamasjonssak som jeg burde ta opp med forhandler som har solgt vognen. [...] Tilbakemeldingen fra ..forhandler.. var at dette ikke er en garanti/reklamasjonssak. Vognen

var på service hos ..forhandler.. 8. Juli 2022, og det var ingen tegn til skader på vognen på det tidspunktet. [....]

I deres brev av 6.10.2022 skriver der "Vi har konferert med vår takstmann i denne saken i henhold til takstrapport og bilder mottatt fra verkstedet". [....]

På bakgrunn av dette har jeg selv vært i kontakt med takstmann som utførte taksten, og han sier han ikke har hatt noen dialog med dere i denne saken. Jeg stiller derfor spørsmål ved hvilken takstmann dere har innhentet uttalelse fra og hvilket grunnlag vedkommende har uttalt seg på? [....]

Ut fra min samtale med takstmann som utførte takst, så har han ingen holdepunkter for at dette er en skade som har oppstått over tid, tvert imot er det tydelig at vognen har blitt utsatt for en plutselig hendelse med store krefter som har medført skaden. Dette understøttes av de faktiske skader dokumentert ved bildene fra takstrapport, som blant annet viser at en stålbjelke under vognen er knekt.

Før avreise fra ... på morgenen 25.juli hadde vognen ingen tegn på skader, dersom så hadde vært tilfelle hadde vi ikke kjørt tilbake til ... Ved ankomst ... på kvelden 27.juli ble vi oppmerksomme på at vognen i forkant hadde løsnet fra festepunktene. Siden vi ikke oppdaget skaden før vi ankom ..., er det umulig å si nøyaktig hvor og når skaden skjedde. Det er imidlertid ingen tvil om at skaden må ha skjedd mellom 25. Juli og 27. Juli, og som tidligere opplyst mener jeg at det sannsynligvis skjedde på E6 et stykke sør for ..N... Det er ingen holdepunkter for at dette er en skade som har oppstått over tid.

Avslutningsvis vil jeg bemerke at flere av skadene som er vist i bilder fra takstrapport, ikke ble oppdaget av oss ved inspeksjon av vognen etter ankomst Vi er derfor av den oppfatning av flere av de karosseriskadene kan ha oppstått og/eller blitt forverret under transport av vogn til ..B... Da Frende ønsket vognen transportert til ..B.. til forhandler som solgte vognen, gav jeg klar beskjed om at jeg fant det uforsvarlig å taue vognen (gitt dens tilstand) og at jeg i alle fall ikke kom til å gjøre det. Vognen ble tauet av bergingsbil fra H...veien til ..forhandler... i ..B.. av deres representant, og ansvaret for valg av transportmåte og risiko for denne må Frende svare for.

På bakgrunn av ovenstående mener jeg at skaden som har skjedd er dekket i henhold til vilkårenes pkt 6, og krever utbedringskostnadene dekket.

Foretaket fastholdt 7.12.22 sitt avslag og gjorde gjeldende at bjelken hadde sviktet som følge av slitasje over tid eller pga. materialtretthet:

Det er en ekstern takstmann, ...[heretter kalt T].. som har besiktiget vognen, og laget rapport til oss. Men han har ikke tatt stilling til om forsikringen skal dekke skaden eller ikke. Han har bare tatt bilder, laget rapport om skadene og regner ut hva det vil koste å reparere.

Det er omfattende skader, og det vil koste mer enn markedsverdien å reparere skadene. Takstmann T... mener verdien på vognen er ca 350 000 kroner.

Grunnen til at vi har ... informert deg om at vi ikke kan dekke skadene er at vi mener skaden ikke skyldes en konkret skadehendelse, der vognen får en plutselig skade etter en tilfeldig ytre påvirkning. Forsikring dekker ikke feil og skader ting som skjer over tid. Eller feil som oppstår som følge av helt normal bruk av "tingen".

Vi har stor forståelse for at dette er en vanskelig situasjon, men det er dessverre ikke slik at en kaskoforsikring dekker alle feil eller mangler med en vogn der man ikke selv er "skyld i skaden".

Vilkårenes pkt 6.1 sier at kaskoforsikring dekker "skade oppstått ved tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning, for eksempel ved sammenstøt, utforkjøring, velting ... "

[.....]

Campingvogner blir utsatt for en del belastning når man kjører på norske veier. Men de skal som utgangspunkt tåle det. Det står i serviceheftet at din vogn ikke skal taues av biler med ramme, lastebiler eller biler med egenvekt over 3500 kg da de overfører for mye bevegelsesenergi til vogna.

Dette viser at forhandler/fabrikk tar forbehold om en del da de vet at vognen er utsatt for skade ved slik bruk.

Våre tekniske fagfolk (interne takstmenn) har vurdert bildene som er tatt og rapporten som ..takstmann T .. har laget. Legger ved et av bildene her. Det er to sprekker i bjelken på bildet. Sann som jeg forstår det så skilr på en måte vognen fra hverandre som følge av kjøring med vognen etter at stålbjelken har sviktet. Om

skadene blir større under transport til verkstedet vet vi ikke noe om.

Bjelken svikter som følge av slitasje over tid eller pga materialtretthet. Det kan godt hende at den til slutt brister pga at du kjører over telehiv e.l. men den skal som sagt tåle det.

Hvis man hadde kjørt i et hull og punktert og knust felgen så ville saken vært en helt annen. Da ville vi dekket den fysiske skaden man får som følge av en konkret plutselig hendelse. Men vår vurdering er dessverre at det ikke har skjedd en "plutselig skade".

Og som du skriver selv så merket du ikke at det skjedde noen skade på turen. Skaden ble oppdaget ved ankomst i ..L2... Dette støtter vår teori om at vognen ikke har vært utsatt for en konkret hendelse som direkte har påført noen skade.

Når først bjelken brister så vil vegger og gulv fort slippe og løsne fra festepunktene

Sikrede sendte 28.3.23 bilder av skaden/understellet til importøren av Hobby campingvogner og forklarte at sikrede hadde kjøpt vognen brukt i 2020, "kjørt" vognen ca. 5 000 km, og at det sommeren 2022 oppstod en skade som foretaket ikke ville dekke fordi det mente årsaken var slitasje over tid eller materialtretthet, og ikke en plutselig ytre påvirkning. Sikrede anmodet importøren om å be produsenten om en uttalelse om bildene ga indikasjoner på slitasje/materialtretthet. Produsenten ga en uttalelse 31.3.23 på tysk, som har følgende oversettelse:

Under konstruksjon og utvikling blir våre produkter inngående testet og utsatt for ulike belastninger. Langvarige belastninger og simulering av langtidsbruk er del av vår produktutvikling.

Våre kjøretøy er også testet og godkjent for bruk veitrafikk av anerkjente organisasjoner.

At slitasje er årsak til skadebildet vist av Dem motsies av den grundige kjøretøyutviklingen.

I dette tilfellet dreier det seg om overbelastning. Årsaken til en så høy overbelastning lar seg ikke fastslå fra vår side. Imidlertid kan slitasje på disse komponentene og sammenstillingene utelukkes uten tvil.

Sikrede hevder skaden er forårsaket av en tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning, jf. vilkårspkt. 6. Sikrede kan ikke si om det var kraftige telehivskast langs fylkesveien eller E6 eller slaget mot fergens bildekk som forårsaket skaden, men påpeker at de inntrådte alle raskt som følge av en tilfeldig ytre påvirkning.

Campingvognen var i god stand da han kjøpte den, og han har vedlikeholdt den godt. På campingferien fra begynnelsen av juli 2022 kjørte han ca. 3 000 km. Ifølge sikrede forløp kjøreturen uten noen hendelser før returen som startet 25.7.22 da han uforvarende kjørte inn i strekninger med dårlig vei som kan sammenlignes med unormalt kraftige telehiv. Sikrede kjørte også 26.7.22 uforvarende inn i et parti med det han opplevde som kraftig telehiv. Ettersom veistandarden var bedre holdt han en fart på ca. 80 km/t. Innvendig bar vognen preg av at denne hendelsen var verre, idet skuffer og skap hadde åpnet seg, og løsøre lå på gulvet. Da han kjørte av en ferge 27.7.22 var ferjelemmen så bratt at labbene bak på vognen slo hardt i bildekket under ilandkjøringen. Lyden av sammenstøtet hørtes godt, og da han samme kveld kom hjem til egen bolig, så han at platene på labbene var ødelagte, men la ikke merke til at vognen hadde andre skader. Dagen etter la han merke til at åpningen mellom draget og gasskassen virket større enn tidligere. Han så nærmere på vognen 25.8.22 sammen med en kamerat og meldte da skaden til foretaket. Vedrørende det forholdet at han meldte at "veggene har løsnet fra gulvet", så viser sikrede til at vognen stod urørt på hans gårdsplass fra 27.7.22 til foretaket fikk den slept til B for besiktigelse av ekstern takstmann i midten av september.

Sikrede hevder at produsenten av vognen i sin uttalelse avviser at bjelken sviktet som følge av slitasje over tid eller pga. materialtretthet, og produsenten mente, på bakgrunn av bildene, at skaden skyldes en overbelastning. Sikrede hevder produsentens uttalelse ikke støttet opp om foretakets syn om at skadene ikke skyldes en konkret skadehendelse og heller ikke at det dreier

seg om slitasje eller produksjonsfeil i form av materialtretthet. Sikrede viser til at han ikke har utsatt vognen for større belastning over tid ved f.eks. å bruke trekkvogn med høy egenvekt eller stiv ramme.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden ut fra de opplysninger som er mottatt ikke skyldes en tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning. Campingvogner blir utsatt for en del belastning når de kjøres på norske veier, men de skal som utgangspunkt tåle det. Foretaket viser også til produsentens syn om at skaden skyldes en overbelastning, som støtter foretakets anførsel om at skadene ikke skyldes en konkret skadehendelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på campingvogn.

Sikredes kaskoforsikring omfatter ifølge vilkårene pkt. 6.1:

Skade oppstått ved tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning, for eksempel ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk og feilfylling av drivstoff.

Etter vilkårene er det "påvirkningen" som skal være plutselig og ytre, og ikke selve skaden. Formuleringen ytre betyr at påvirkningen må være ytre i forhold til den forsikrede gjenstanden, slik at egenskaper ved den forsikrede gjenstanden ikke kan regnes som ytre, jf. eksempelvis FinKN 2021-885 og 2020-530. Dette betyr at skade som følge av slitasje eller materialtretthet ikke er dekket, men at skade som skyldes støt mot vei er det.

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten". Lagmannsretten la i LG-2016-148681, jf. også LH-2023-848, til grunn at plutselig betyr at "noe skjer raskt i motsetning til hendelser som utvikler seg over tid, men formuleringen sier ikke noe om hvor raskt hendelsen må utvikle seg". I LA-2020-186926 kom lagmannsretten til at "skaden – i form av frostsprengning av flis som åpnet bygningen for vanninntrengning – oppsto i løpet av noen timer og innenfor et døgn". Skaden anses da å være "plutselig", men dette angir ikke hvor lang tid som kan aksepteres før man ikke lenger regner skaden som plutselig. Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12-13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lengre tid, jf. f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640. LH-2023-843 legger "dette til grunn" uten at spørsmålet kom på spissen i saken.

Foretaket avviser ansvar fordi det ikke er vist til en konkret skadehendelse og fordi det mener bjelken sviktet som følge av slitasje over tid eller pga. materialtretthet. Det er mulig kjøring over telehiv utløste bristen i bjelken, men i utgangspunktet skal bjelken tåle en slik belastning. Nemnda peker på at det er veldig uheldig at foretaket ikke har fremlagt en ekstern takst over årsaksforholdet. Foretakets beskrivelse av faktum har liten verdi om den ikke dokumenteres gjennom en ekstern takst.

Sikrede har forklart at han både 25. og 26.7.22 kjørte på strekninger med dårlig vei og telehiv som medførte at bilen fikk kraftige rykk og hopp, slik at løsøre skvatt rundt både i bilen og vogna, men uten at han la merke til at vognen ble skadet. Ifølge sikrede bar vognen innvendig preg av at den siste hendelsen var verre enn den første fordi skuffer og skap hadde åpnet seg, og løsøre lå på gulvet. Sikrede har også vist til at han ved ilandkjøring fra en ferje 27.7.22 opplevde at ferjelemmen var så bratt at labbene bak på vognen slo hardt i bildekket. Sikrede anfører at bærende konstruksjon har vært utsatt for større belastning enn det konstruksjonen er designet og dimensjonert for, og at overbelastningen skjedde i tidsrommet 25.–27.7.22.

Nemnda forstår sikredes forklaring slik at skaden skyldes overbelastning gjennom kjøring over dårlig vei i to dager kombinert med ilandkjøring fra ferge. Det er uklart for nemnda om dette er kombinert med materialtretthet eller konstruksjonsfeil, eller om også tidligere kjøring kan ha medvirket til tilsvarende overbelastning. Nemnda kan uansett ikke se at det er dokumentert at påvirkningen i dette tilfellet skjedde "plutselig". Det er ikke vist til et enkeltstående støt som utløste skaden, men til støtbelastninger dels over humpete vei og dels ved ilandkjøring fra ferge, over to–tre døgn. Dette kan ikke regnes som "plutselig påvirkning" slik dette begrepet er tolket i nemndspraksis. Overbelastning er også typisk en påvirkning som varer over en lenger tid. Sikrede har fremlagt en uttalelse fra produsenten om at det utelukker slitasje på de aktuelle komponentene og sammenstillingene. Uttalelsen er imidlertid generell og omfatter ikke de hendelsene sikrede har oppgitt som mulig skadeårsaker, men kun påpekt at skaden skyldes overbelastning, og at det ikke kan fastslå hva som er årsaken. Overbelastning er som nevnt typisk en påvirkning som virker over tid.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).